

Okulun İlk Günü

– MESUT ÇİFTÇİ · 31 Aralık 2024

Travmalarla örülü ve korkunç olarak nitelendirilebilecek bir yaz mevsiminin ardından sonbaharın gelmesiyle birlikte okullar açılmış ve okulun ilk gününde Murat dedesinin elinden tutmuş okula doğru gitmekteydi. Bu yaz neler olmamıştı ki? Murat'ın annesinin evi terk etmesinin ardından boşanma süreci nihayete ermiş ve Murat'ın anne babası boşanmıştı. Murat'ın velayetini babası almış ve zaten annesi gönüllü olarak Murat'ı babasına vermişti. Murat annesinin evi terk etmesinden bu yana hem annesiz hem de babasız kalmıştı. Bu mahkeme kararı yalnızca bir boşanma kararı değil aynı zamanda Murat'ın müebbet annesizlik kararıydı da. Elbette Murat bunların yaşandığı o yaz mevsiminde yalnızca küçücük bir çocuktuktu ve tüm bu yaşananların vahametinin farkında değildi.

Murat'ın anne ve babası boşanmış olsa da Murat hala canı yandığında anne diyerek ağlıyordu. O yaz apar topar sünnet ettirildiğinde de aynı şekilde ağlamıştı. Altı yaşına kadar yanında olan, onu besleyen, temizleyen, giydiren, uyutan annesi artık yanında değildi ve hiç yanında olmayacaktı. Bu olağandışı olayın inanlar ne kadar da olağan karşılamıştı. O boşanma kararını veren hâkim örneğin hiç annesiz kalmış mıydı ya da altı yaşında bir anda annesiz kalivermenin ne anlama geldiğini biliyor muydu? Anne kelimesinin Murat'ın boğazında ömrünün sonuna kadar yutkunamadığı ve söyleyemediği bir kelime olarak kalacağını biliyor muydu peki? Elbette bilmiyordu ve asla bilemeyecekti. Ancak Murat'ın bunu öğrenmesine az bir zaman kalmıştı.

Dedesini Murat'ın elinden tutmuş ağır adımlarla ilerlerken yolda gördüğü insanlarla selamlaşıyordu. Bir elinde Murat'ın küçük eli ve diğer elinde ise hiç bırakmadığı Samsun sigarası vardı. Murat dedesini hep

sigara ile hatırlamaktaydı. Sanki dedesinin sigarası hiç sönmüyor gibi hissediyordu. Murat'ın spor ayakkabıları, siyah önlüğü, beyaz yakası ve okul çantası yeniydi. Murat bunun içinde çok sevinçliydi ve bir o kadar da heyecanlıydı. Heyecanlıydı ama korkmuyordu. Yalnızca olacakları merak ediyordu. Biraz daha yürüdükten sonra okula ulaştılar.

Murat ömrü boyunca böyle büyük bir yapı ve böyle bir kalabalık görmemişti. Okulun koskoca kapıları vardı. Birçok öğrenci oradan oraya koşuşturuyordu. Hepsinin Murat gibi siyah önlüğü ve beyaz yakası vardı. Bir gürültü, bir kaos, sanki sonu kesilmeyecek bir karışıklık. Okulun bahçesinde çam ağaçları vardı, büyük bir futbol sahası vardı ve bir de basketbol sahası. Murat hayretler içerisinde etrafı izlemekteydi. Bina eski ama ihtişamlı bir binaydı.

Dedesiyile birlikte okul müdürünün odasına girdiler. Murat'ın dedesi okul Müdürüne selam verdi. Ardından Okul Müdürü de "Hoş geldin Osman Ağa." Diyerek dedesini karşıladı. Biraz sohbet ettikten sonra Murat'ı Sarı Hoca olarak bilinen Hasan Hüseyin Hoca'nın sınıfına verdiğini söyledi Okul Müdürü. Okul Müdürü de Sarı Hoca olarak bilinen Hasan Hüseyin Hoca da Murat'ın yaşadığı ilçede doğmuşlardı. Murat'ın dedesini de, Murat'ı da ve hatta Murat'ın o yaz yaşadıklarını da biliyorlardı. Biraz daha sohbet ettikten sonra dedesi Murat'ın elinden tutup Sarı Hoca'nın sınıfına götürdü. Sarı Hoca ile de biraz sohbet ettiler ve dedesi Murat ile vedalaşıp okulu terk etti.

Murat sanki koskocaman bir dünyanın içerisinde girmişti. Sınıfta birçok öğrenci vardı. Hiç bu kadar çocuğu bir arada görmemişti. Hepsi de kendisi gibi siyah önlük giymiş ve beyaz yaka takmıştı. Kimisi ağlıyor, kimisi bağırıyor, kimisi koşuyor ve kimisi de oyun oynuyordu. Murat arka sıralardan birine oturmuş etrafı izliyordu. Ahşap sıralar çok büyük ve soğuk gelmişti Murat'a. Kimi öğrencinin annesi ve babası sınıfın kapısında beklemekteydiler. Murat korkmuyordu ama çok heyecanlıydı. Biraz sonra ön sıralardan bir bağırtı koptu, herkes ön sıraya doğru toplanmaya başladı. Murat'ta merak etti ve ön sıraya doğru gitti. Kalabalığı biraz yarıncı gördü ki bir kız çocuğu altına çişini yapmış ağlıyor. Hemen öğretmen geldi, çocuğun annesi ve babası çağrıldı ve problem halledildi. Murat merakla olup biteni izliyordu. Ardından okul hademesi zil çalmaya başladı. Bu zil teneffüs ziliydi. Tüm öğrenciler okul bahçesine koşmaya başladılar. Murat'ta diğer öğrencileri takip etti ve okul bahçesine çıktı.

Hava günlük güneşlikti. Her yeri çocuk sesleri sarmıştı. Kimisi koşuşturuyor, kimisi ip sekiyor, kimisi top oynuyor kimisi de geziniyordu. Bu kalabalık ve kaos Murat'ın çok hoşuna gitmişti. Biraz etrafı izledikten sonra o da okul bahçe duvarının altındaki çam ağacının altında çam kozalakları ve toprakla oynamaya başladı. Okul ne de eğlenceli bir yerdi böyle.

Murat oyun oynamaya daldığından tekrar zilin çaldığını duymadı. Bir an oyundan kafasını kaldırdığında etrafında çocuk seslerinin ve çocukların olmadığını gördü. İçindeki heyecan ve sevinç bir anda keskin bir korkuya dönmüştü. Telaşla ayağa kalktı ve okul bahçesinde koştu. Okul bahçesi bomboştu. Okulun devasa kapısına doğru koştu. Kapının önünde muhtemelen beşinci sınıf öğrencisi olan iki çocuk

duruyordu. Murat o iki öğrenciyi geçip sınıfına gitmekten korktu. Biraz sonra muhtemelen nöbetçi öğretmen olan bir adam okul kapısından çıktı. Murat'ın korkusu iyice artmıştı. Koşarak okul bahçesinden çıktı ve evine gitti.

Eve bahçe kapısından girdiğinde Murat'ın içindeki korku dinmiş gibiydi. Zira evin bahçesi ve ev alışık olduğu, bildiği ortamlardı. Hava güneşli ve sıcak olduğundan eve girdi. Babaannesini mutfakta yemek yapmakla uğraşıyordu. Bir anda Murat'ı karşısında görünce şaşırıldı;

- Ne oldu oğlum, neden geldin okuldan? Diye sordu.

Murat'ın bu soruya verecek bir cevabı elbette yoktu. Okuldan kaçtım da diyemezdi babaannesine. Kendini suçlu çıkarmayacak bir cevap vermeliydi bu soruya ve hiç duraksamadan;

- Öğretmen beni okuldan kovdu. Dedi.

Babaannesini şaşırmış ve öfkelenmişti. Zira bu cevap hiç de beklemediği bir cevaptı. Öksüz kalmış torununu hangi öğretmen okuldan kovacaktı ki? Hem de okulun ilk günü. Sanki Murat'ın söylediğini anlamamış gibi tekrar sordu;

- Okuldan seni öğretmen mi kovdu?!

Murat babaannesinin ses tonundaki öfkeyi ve sertliği hemen anladı ve durumun ciddiyetinin farkına vararak titreyen bir sesle cevap verdi;

- Evet babaanne, öğretmen beni okuldan kovdu. Bir daha gelme dedi.

Bunun üzerine babaannesini öfke içinde söylenmeye başladı. Murat'ın içini bir korku sarmıştı. Yalan söylemişti Murat ve yalanıyla eninde sonunda ifşa olacaktı. Babaannesini söylenmeye ve bağırmağa başladı;

- Gözü kör olası öğretmen, ne istemiş benim öksüz yavrumdan da okuldan kovmuş. Osmaaaaaan! Neredesin Osmaaaaaan! Bak çocuğu okuldan kovmuşlar Osmaaaaaan!

Esasında bu oldukça basit bir olaydı. Bu kadar büyütmenin bir manası da yoktu. Ancak gerek Murat'ın babaannesini, gerek Murat'ın dedesi zor zamanlar geçiriyorlardı ve okuldan kovulma hususunda da travmaları vardı. Murat'ın babası ailenin ilk erkek çocuğuydu. Daha önce ağabeyleri olmuş fakat ya ölmüş ya da ölü doğmuşlardı. Bundan dolayı da Murat'ın babasının aile de ayrı bir yeri vardı. El bebek gül bebek büyütülmüştü. Düşünce ve fikirlerine çok önem verilmişti. Ölmesin yaşasın diye de adı Yaşar konulmuştu. Ancak maalesef ülkenin siyasi ikliminden Murat'ın babası Yaşar da payına düşeni almıştı.

Murat'ın dedesi Osman bir işçiydi ve işçi olması sebebiyle o zamanın işçi babası Karaođlan lakaplı Bülent Ecevit'in tarafındaydı. Dolayısıyla da tüm aile Ecevitçi yani Halk Partiliydi. Esasında siyasetten pek anlamayan insanlardı ama ülkenin kurucu öğelerine saygı duyan vatanseverlerdi hepsi. 1980 darbesinden birkaç ay evvel Ecevit iktidardan düşmüş ve bir sağ parti iktidar olmuştu. Sağ parti iktidar olunca da elbette tüm devlet kademelerini sağcı memurlarla değiştirmişlerdi. Özellikle idareler tamamen sağ görüşlü memurların eline geçmişti. Murat'ın babası da o dönemde lise öğrencisiydi. Okuduđu okulun idaresi de sağ görüşlü öğretmenlerin eline geçmişti ve sol görüşlü öğrencileri okuldan uzaklaştırmak için ellerinden geleni yapıyorlardı.

İşte böyle gergin bir ortamda Murat'ın babası Yaşar okulun koridorunda yürürken okulun sağ görüşlü öğretmenlerinden birisi olan Mücahit Hoca tarafından durdurulur. Mücahit Hoca sağ görüşlü bir öğretmendir, cumhuriyet karşıtıdır ve şeriatçıdır. Ayrıca ülkenin kurucusu Gazi Mustafa Kemal Atatürk'ten de nefret etmektedir. Yaşar'a baştan ayağa şöyle bir süzdükten sonra Yaşar'ın ceketinin yakasındaki Atatürk rozetini görür. Yüzünü nefretle buruşturduktan sonra Yaşar'ın yakasındaki Atatürk rozetini söker, alır ve yere fırlatır. Atatürk rozeti yere düştükten sonra üzerine tükürür ve ayağıyla rozeti ezer. Elbette Murat'ın babası Yaşar bu hakaret karşısında sessiz kalmaz ve Mücahit Hocaya bir yumruk atar. Yumruđun şiddetiyle Mücahit Hoca dengesini kaybeder ve biraz ilerdi merdivenden aşağıya düşer ve kolu kırılır. Bunun üzerine Murat'ın babası Yaşar'ı disiplin kuruluna sevk ederler, disiplin kurulu da bir üst disiplin kuruluna sevk eder ve Yaşar ilçenin sağ görüşlü okul müdürleri ve ilçe milli eğitim müdürü tarafından bir daha Türkiye'nin hiçbir okulunda başlamak üzere okuldan kovar. İşte bu kovulma üzerine Murat'ın babası parlak bir öğrenci olmasına rağmen okula devam edemez. Gerçi Yaşar'ın babası Osman işi mahkemeye taşır ama bu sırada 1980 Askeri Darbesi olur. Yaklaşık iki üç sene sonra mahkeme disiplin üst kurulunun kararını bozar. Ama bu sırada Yaşar evlenir, askere çağrılır derken okul unutulur gider. Aslında Murat'ın babası Yaşar'ın okuyamamasının ve evlenmesinin dolayısıyla da boşanmasının nedeni de bu okuldan kovulmadır. Bu sebepten okuldan kovulmak meselesi Murat'ın hem dedesi Osman hem de babaannesini Havva için derin bir travmadır. Bu travmanın da etkisiyle Murat'ın okuldan kovulma yalanı büyütülecektir. Murat küçük bir çocuk olduğundan ne bu travmanın ne de bu olayların farkındadır. Eğer farkında olsaydı kuşkusuz başka bir yalan uydururdu.

Murat'ın babaannesinin bu feryatlarının ardından dedesi aynı sabahleyin olduğu gibi torunu Murat'ın elinden tuttu ve okula doğru yürümeye başladı. Tek farkı bu kez daha seri adımlarla yürümektedirler. Murat'ın içinde heyecan değil keskin bir korku büyümektedir. Murat'ın dedesi Osman sigara üzerine sigara yakıyordu. Bir yandan da Murat'a soruyordu;

- Öğretmen mi kovdu oğlum seni okuldan?
- Evet dede, öğretmen kovdu.
- Hangi öğretmen kovdu oğlum?
- Sarı kafalı öğretmen kovdu dede.
- Niye kovdu seni? Yoksa yaramazlık mı yaptın?

- Yok dede yaramazlık yapmadım.
- Peki ne dedi öğretmen?
- Git dedi okuldan, bir daha gelme dedi.
- Yaaa.

Biraz sonra okul görüldü. Okulun büyük kapısının kenarında yine iki öğrenci duruyordu. Murat'ın dedesi direk okul müdürünün odasına girdi. Girmeden önce de Murat'ı okul Müdürünün kapısının önünde bıraktı ve burada bekle dedi. Murat o sırada okul duvarındaki resimlere dalmıştı. Resimlerde Osmanlı padişahları tasvir edilmişti. Biraz sonra okul müdürünün kapısı açıldı ve müdür kapının önündeki öğrencilerden birisine;

- Oğlum Hasan Hüseyin Hoca'yı çağırın bana. Diye seslendi.

Öğrenci çocuk muhtemelen beşinci sınıftaydı ve nöbetçi öğrenciydi. Koşa koşa Hasan Hüseyin Hoca'nın sınıfına gitti. Biraz sonra da Hasan Hüseyin Hoca sınıftan çıkıp koridorda belirdi. Murat çok utanıyordu. Hoca ilerlerken müdürün odasının kapısı açıldı ve dedesi Murat'ı içeri çağırıldı. Müdür tok bir ses tonuyla;

- Sen neden eve gittin evladım? Diye sordu.

Murat korkuyla titriyordu. Ne diyeceğini bilemiyordu. Korku küçük bedeninin her zerresini sarmıştı. Yalanından dönmek istemiyordu. Yalan da söylemek istemiyordu. İki arada bir derede kalmıştı. Titreyen bir ses tonuyla;

- Evet. Dedi.

Müdür ise;

- Korkma oğlum hangi öğretmenin seni okuldan kovdu? diye sordu.

Murat korkudan bayılmak üzereydi ve yine aynı titrek ve ürkek sesle;

- Sarı Öğretmen dedi.

Tam da o sırada kapı çalındı ve içeri Sarı Öğretmen lakaplı Hasan Hüseyin Hoca girdi. Murat öğretmenini karşısında bayılacak gibi oldu ve ağlamaya başladı. Bunun üzerine Müdür dedesine Murat'ı dışarı çıkarmasını söyledi. Murat dışarı çıkarıldı. Lavaboda elini yüzünü yıkadı. Korkuyordu. Sonra dedesi de müdürün odasına girdi. Biraz zaman geçtikten sonra Murat'ın dedesi Osman ve Hasan Hüseyin Hoca müdürün odasından dışarı çıktılar. Hasan Hüseyin Hoca Murat'ın dedesiyle konuşuyordu;

- Sen merak etme Osman Ağa, bu çocuk okulun ilk günü korkmuştur. Ondan öyle demiştir. Şimdiye kadar biz hangi çocuğu okuldan kovmuşuz ki senin torununu okuldan kovalım? Kimi çocuk ağlar, kimi çocuk bağırır, senin torun da böyle deyiivermiş işte.

Murat, Murat'ın dedesi ve Hasan Hüseyin Hoca sınıfın kapısına kadar geldiler. Murat korkudan ve utancından tir tir titriyordu. Yere bakıyordu. Sınıfa girerken dedesi;

- Haydi oğlum geç sınıfına, okul bitmeden eve gelme dedi.

Ardından Murat'ın başını okşayıp oradan ayrıldı. O sırada Hasan Hüseyin Hoca da içeri girip sınıfın kapısını kapattı. Murat yerine oturmuştu ama hem korkuyor hem de utanıyordu. Öğretmen sınıfa girince sınıfın gürültüsü biraz kesilmişti. Öğretmen masasına oturdu ve Murat'a baktı. Bir iç çektikten sonra;

- Murat! Murat! Kalk bakalım ayağa! Dedi.

Murat korku ve utanç içerisinde ayağa kalktı. Ardından Öğretmen;

- Murat, ben seni okuldan mı kovdum? Diye sordu.

Murat ne diyeceğini bilmiyordu. Dili damağı kurumuştı. Sesi çıkmıyordu. Ağlamaya başladı. Utancından ağlıyordu. Öğretmen Murat'ın ağlamasına aldırış etmeden tekrar soru;

- Murat! Söylesene oğlum ben seni okuldan mı kovdum?

Öğretmen biraz daha sert bir ses tonuyla sormuştu bu soruyu. Utancına korku da karıştı Murat'ın ve;

- Kovmadınız öğretmenim. Diye cevap verdi ağlayarak.

Öğretmen de öfkeli bir şekilde;

- O zaman ne diye dedene beni öğretmen kovdu dedin oğlum?

Aslında bu sorunun cevabını Murat'ta bilmiyordu. Deyivermişti işte, söyleyivermişti. Ağzından öyle çıkmıştı. Şimdi ise yalanı ortaya çıkmıştı ve ne diyeceğini bilmiyordu. Ömrü boyunca da böyle bir durumda ne diyeceğini bilemedi zaten.

Bir şekilde zaman geçmişti her zamanki gibi ve o günde akşam olmuştu. Dedesi Murat'ın yalan söylediğine inanmıştı ama babaannesi inanmamıştı.

- Oğlum neden yalan söylesin, yalanı nereden bilsin kck ocuk? Öğretmen kovmuştur sonrada korkusundan kovmadım demişti. Demiřti.

Bu olay öylesine yaşanmış ve zamanın silik sayfalarında unutulmaya yüz tutmuştu ama yalnızca Murat'ın zihninde unutulmaz bir iz bırakmıştı. Hatta bir travmaya dönüşmüştü ve her defasında Murat'ın karşısına tekrar ve tekrar çıkmıştı. zmlenmeyi bekleyen bir düğüm olarak Murat'ın kafasında ömrünün sonuna kadar yaşayacaktı bu okulun ilk günü anısı.